

[Industriministeren]

de, og det skulle betyde en besparelse på disse 600.000 kr.

Men som sagt betyder den foreslåede forhøjelse 600.000 kr. mere, og hvis vi skal følge hr. Arne Jensen, hr. Roesgaard og fru Anne Grete Holmsgård, skal der altså skaffes yderligere 600.000 kr., og der skal skaffes yderligere 300.000 kr. fra rederens og yderligere 300.000 kr. fra de søfarendes organisationer. Jeg har bemærket, at de søfarendes repræsentanter siger, at de er indstillet på at fordoble bidraget, men de siger også – og det må man ikke glemme – at de synes, at staten principielt bør betale det hele. Jeg skal naturligvis ikke på forhånd kunne afgøre, hvordan udvalgsarbejdet forløber, men jeg kan sige, at industriministeriet naturligvis er rede til at give udvalget den sædvanlige gode service.

Hermed sluttede forhandlingen.

#### *Afstemning*

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

#### **Fjerde næstformand (Arentoft):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

#### **8) Første behandling af lovforslag nr. L 24:**

*Forslag til lov om ændring af lov om skoleskibsafgift.*

(Fremsat den 6/10 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

#### *Forhandling*

#### **Arne Jensen (S):**

Lovforslag nr. L 24 om ændring af lov om skoleskibsafgift er en forlængelseslov, og vi har fra socialdemokratiet ikke særlig mange bemærkninger til forslaget. Vi kan anbefale, at der fortsat er mulighed for en grunduddannelse, kan man sige, med lidt vind i sejlene, og vi nyder da også synet af skoleskibet

»Danmark«, når det stævner ud. Uanset at rederne har slået sig lidt i tøjret med hensyn til betaling, finder vi måske især i disse tider, hvor den borgerlige regering pålægger stadig større arbejdsgiverbidrag, at dette lovforslag passer ganske godt ind i den sammenhæng.

Det kunne måske endda være på sin plads at anføre, at den rederbetalte del af udgiften til driften af skoleskibet »Danmark« reelt udgør en stadig mindre del, end det gjorde fra starten af ordningen. Men vi er som sagt parat til en velvillig og hurtig behandling i erhvervsudvalget, og ministeren kan påregne socialdemokratiets støtte.

#### **Henning Andersen (KF):**

Som det lige er sagt, er lovforslaget en uændret forlængelse af den nugældende lov. Den gældende afgift på 50 øre pr. registerton har været uændret i 12 år, og denne afgift betales af ejerne af skibe over 300 BRT. En forlængelse af loven vil nok give en mindre afgift på grund af det fald, vi har i tonnagen, og dertil kommer, at oplagte skibe er fritaget for afgiften. I 1982 dækkede afgiften kun ca. 13 pct. af de samlede udgifter på ca. 9 mill. kr.

Rederiforeningen lægger vægt på, at skoleskibet »Danmark« opretholdes, selv om det ikke mere er nødvendigt for uddannelse til navigatør, men Rederiforeningen ser helst – og det er forståeligt – at de fritages for betaling. Det kan vi blot ikke følge. Vi lægger vægt på at bevare skoleskibet i den nuværende form, der både dækker et godt uddannelsessystem, og som samtidig giver en god reklame for Danmark med »Danmark« ude i verden.

Det konservative folkeparti kan anbefale lovforslaget.

#### **Tørnæs (V):**

Da vores ordfører på dette område desværre ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre, at venstre kan støtte det omhandlede lovforslag vedrørende ændringer af lov om skoleskibsafgift. Venstre værdsætter det uddannelsessystem, som skoleskibet »Danmark« tilbyder, en uddannelse, som modner og dygtiggør de elever, der har været på togt med skoleskibet, således at de senere kan gøre god fyldest i den danske handelsflåde.

[Tørnæs]

Vi kan således tilsige forslaget støtte.

#### Roesgaard (SF):

Vi vil støtte forslaget om forlængelse af loven om skoleskibsafgift. Vi vil dog i udvalget se på, hvorvidt det er rimeligt, at rederens bidrag ikke bliver pristalsreguleret. Nu har de betalt det samme beløb i 12 år, og efter den udvikling, der har været, slipper de betydelig billigere i dag, end de har gjort før.

#### Hahn (CD):

Centrum-demokraterne kan støtte industriministerens lovforslag om en forlængelse af afgiftsloven for skoleskibet »Danmark« i yderligere fire år. Vi finder det ikke urimeligt, at rederierhvervet deltager i betalingen. Det er jo dog dette erhverv, som senere får gavn af den uddannelse, der bibringes de unge.

#### Lawaetz (FP):

For at få sammenhæng i begreberne vil jeg med formandens tilladelse lige vende tilbage til de 600.000 kr. fra før, da fru Janne Normann så så forskrækket ud, og jeg vil, for at kurserne ikke skal falde og renterne stige, berolige ministeren med, at vi ikke har planer om at vælte regeringen på de 600.000 kr.

I fortsættelse af det kan jeg sige, at selv om vi anbefaler mange gode besparelser, så er det ikke en mani. Skoleskibet »Danmark« synes jeg særdeles godt om. Jeg har været så heldig at være om bord, ikke som elev, men på anden vis. Der gøres et ganske udmærket stykke arbejde. Jeg synes nærmest, det er lidt flovt for rederierne, at de gør vrøvl over den smule, de skal betale her.

De siger i bemærkningerne noget direkte ukorrekt. Det passer jo ikke, hvad de siger. Andre erhverv betaler i høj grad for uddannelse. Efterhånden er vores tilskud til arbejdsgevernes elevrefusion stort, og på mange andre felter koster lærlinge penge for erhvervene på land, så det kan jeg ikke godtage. Jeg synes ærlig talt nærmest, det er flovt, for rederierne har, selv om det ikke er obligatorisk i dag at være på skoleskib, en stærk indirekte gavn af det, de unge mennesker lærer om bord på »Danmark«.

Fremskridtspartiet kan til almindelig glæde for industriministeren anbefale, at loven fortsætter, som den hidtil har kørt, med de

reguleringer, der skal til i de kommende fire år.

#### Janne Normann (RV):

Vi kan også godt lide skoleskibet »Danmark«. Vi har ofte den holdning, at udgifterne i uddannelsessystemet skal afholdes af staten, men her kan vi støtte ministerens argumentation om, at når der ikke mere er noget krav om sejlskibsart som betingelse for erhvervelse af sønæringsbevis, er det rimeligt, at de øvrige parter medvirker i betalingen til skoleskibet.

Vi kan tilsige et ja til lovforslaget.

#### Anne Grete Holmsgård (VS):

Vi vil også være positive over for lovforslaget, men jeg kan ikke forstå, at rederne ikke skal betale mere. Det lader til at være stilen. De skal ikke betale så meget til velfærdsforanstaltninger og heller ikke så meget til dette. Jeg synes ellers, det ville være et beskedent bidrag, når man tænker på, hvor meget statskassen har støttet rederne de sidste ti år gennem skibskreditfonden. Det er i hvert tilfælde ikke småører, det handler om, og selv om det er noget, vi lige har diskuteret, vil jeg sige – det kunne være et forslag til industriministeren – at her kunne han finde sine 600.000 kr. til velfærdsforanstaltninger, hvis han helst ikke vil tage dem som ekstraudgift.

Ud over det vil jeg sige, at jeg kan godt se nogle gode ting ved skoleskibet »Danmark«, nemlig at nogle unge mennesker kommer ud at sejle. Men jeg synes, det foregår på en fuldstændig uacceptabel facon. Det, der sker på skoleskibet »Danmark«, er faktisk, at man indøver nogle nærmest halvmilitære disciplinnormer i nogle meget unge mennesker. Man må ikke være over 20 år, når man kommer ud med skoleskibet »Danmark«, så bliver man generelt ikke accepteret, men skal søge om dispensation. Hele den mentalitet, man har om bord, går simpelt hen ud på at afrette nogle meget unge mennesker og indarbejde det, som jeg vil betragte som en halvmilitær disciplin, hos dem. Det synes jeg ikke er acceptabelt, og jeg synes ikke, det er acceptabelt som et led i et uddannelsessystem, hvor man burde lægge vægt på nogle helt andre normer. Men det er selvfølgelig en diskussion, der i det hele taget handler om,

[Anne Grete Holmsgård]

hvordan man laver en søfartsuddannelse, og hvad man egentlig baserer den på. Man må også sige, at selv om de unge måske nok kan få nogle erfaringer på skoleskibet »Danmark«, så får de ikke så forfærdelig mange erfaringer, de direkte kan bruge dér, hvor de eventuelt har en mulighed for at få ansættelse, nemlig på et fragtskib eller på et olietankskib. De skibe minder ikke specielt meget om det nydelige træskib med de 15 sejl. De andre har bl.a. en hel del teknik om bord, og det lærer man ikke noget om på skoleskibet »Danmark«.

Men det er selvfølgelig en diskussion om uddannelsen af søfarende, som måske ikke hører hjemme her, hvor det handler om økonomien. Vi kan godt støtte det, selv om vi synes, det er helt urimeligt, at rederne betaler en faldende andel af udgifterne. De burde mindst betale det, som var forudsætningen for loven i 1979, i hvert tilfælde de 30 pct.

Hvad er det egentlig for nogle ting, der er sket siden da, når man ikke mener, at de i det mindste skal fastholdes på de 30 pct.? Man kunne lade turistrådet betale noget af det, siden man mener, det har en så glimrende funktion over for udlandet, at vi har skoleskibet:

#### Inge Krogh (KrF):

Jeg kan med glæde tilsige tilslutning til dette lovforslag til opretholdelse af afgiften fra Rederiforeningen til skoleskibet »Danmark«. Jeg har indtryk af, at det har betydet forfærdelig meget for mange unge mennesker, at de har prøvet at være med til at navigere, og det vil vel være noget, man altid har brug for trods al teknik: at man i hvert fald kan noget af det tilgrundliggende.

#### Industriministeren (Stetter):

Jeg kan også her takke for den tilslutning, lovforslaget har fået, og jeg glæder mig over, at hr. Lawaetz på forhånd har meddelt, at fremskridtspartiet er med til at gennemføre dette forslag.

Jeg synes, det er rigtigt at gøre opmærksom på, at søfartsuddannelsen er den eneste uddannelse, hvori parterne på arbejdsmarkedet er med til at betale en lille del af udgifterne. Jeg synes, det er rigtigt, at man oprettholder disse private bidrag, for der er tale om en speciel uddannelse, og det er gavnligt,

at man fortsat har en vis indflydelse på, hvordan denne uddannelse foregår i praksis.

På den anden side finder jeg, at det beløb, som rederne deltager med i denne forbindelse, er rimeligt, og jeg håber, at udvalgets store flertal vil acceptere forslaget, således som det er fremsat.

Jeg er fortsat parat til at medvirke til et behageligt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

#### Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

#### Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

#### Meddelelser fra formanden:

#### Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Grethe Kindberg Jørgensen*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 14. oktober atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Egon Nielsens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af folketinget *Arne Melchior*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 18. oktober atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens *Aase Arnfasts*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

*Socialudvalget* (13/10 83):

Udtræder: Føgh Rasmussen (V)

Ny stedf.: Knud Andersen (V)

[Fjerde næstformand]

Udtræder: Stubkjær Pedersen (CD)  
Nyt medl.: Birgith Mogensen (CD)

*Grønlandsudvalget* (13/10 83):

Udtræder: Fogh Rasmussen (V)  
Nyt medl.: Knud Andersen (V)

*Uddannelsesudvalget* (13/10 83):

Udtræder: Fogh Rasmussen (V)  
Nyt medl.: Knud Andersen (V)

*Kommunaludvalget* (13/10 83):

Udtræder: Povl Brøndsted (V)

Ny stedf.: Knud Andersen (V)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 18. oktober 1983 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.40

---